

Nazwa kwalifikacji: **Eksploatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej**
Oznaczenie kwalifikacji: **BD.18**
Numer zadania: **01**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **180 minut**

BD.18-01-20.01-SG

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2020

CZEŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2017**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 8 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz KARTĘ OCENY na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Po zgłoszeniu przez użytkownika nieprawidłowości w działaniu instalacji ciepłej wody użytkowej i centralnego ogrzewania z pompą ciepła, wykonano przeglądy:

- pompy ciepła,
- instalacji dolnego źródła ciepła,
- instalacji ciepłej wody użytkowej,
- instalacji centralnego ogrzewania.

Na podstawie:

- danych technicznych pomp (tabela 1.),
- danych technicznych naczyń przeponowych (tabela 2.)
- wyników przeglądów (tabela 3.),

uzupełnij table 5. i 6., wykorzystując dane z tabeli 4. Sporządź zestawienie kosztów robocizny za czynności serwisowe (tabela 7.)

Następnie na podstawie instrukcji kontroli anody magnezowej określ która z dwóch czynności zapisanych w jednym wierszu tabeli 8. powinna być wykonana jako pierwsza, oznaczenie literowe czynności wykonywanej jako pierwsza wpisz w kolumnie 3 tabeli 8.

Tabela 1. Dane techniczne pomp ciepła

Model	4 kW	5 kW	7 kW	8,5 kW
Moc grzewcza przy 0/35°C [kW]	4,8	6,0	8,8	10,3
Moc pobierana przy 0/35°C [kW]	1,0	1,3	1,9	2,2
Moc grzewcza przy 0/50°C [kW]	3,9	4,8	7,1	8,5
Moc pobierana przy 0/50°C [kW]	1,2	1,5	2,2	2,5
Napięcie zasilające	3 x 400 V + N + PE, 50 Hz			
Ilość czynnika chłodniczego (R407C) [kg]	1,4	1,7	2,2	2,4
Przepływ czynnika w dolnym źródle [l/s]	0,25	0,30	0,50	0,60
Opory przepływu w parowniku [kPa]	22	21	23	23
Ciśnienie pracy w instalacji dolnego źródła [kPa]	45	40	58	53
Maksymalne ciśnienie w instalacji dolnego źródła [bar]	3			
Temperatura pracy instalacji dolnego źródła [°C]	od -10 do +20			
Przepływ czynnika w układzie grzewczym [l/s]	0,10	0,13	0,18	0,22
Opory przepływu w skraplaczu [kPa]	2,7	2,6	3,4	3,2
Maksymalna temperatura czynnika w układzie grzewczym (zasilanie/powrót) [°C]	60/50			

Tabela 2. Dane techniczne naczyń przeponowych

Lp.	Rodzaj instalacji	Dane techniczne
1	instalacja dolnego źródła	lakierowana powłoka zewnętrzna w kolorze szarym, ciśnienie wstępne 1,0 bar
2	instalacja c.w.u.	białe lakierowane powłoki z zewnątrz i od wewnątrz zgodnie z wytycznymi PZH, ciśnienie wstępne 4,0 bar
3	instalacja c.o.	lakierowana powłoka zewnętrzna w kolorze czerwonym, ciśnienie wstępne 1,5 bar

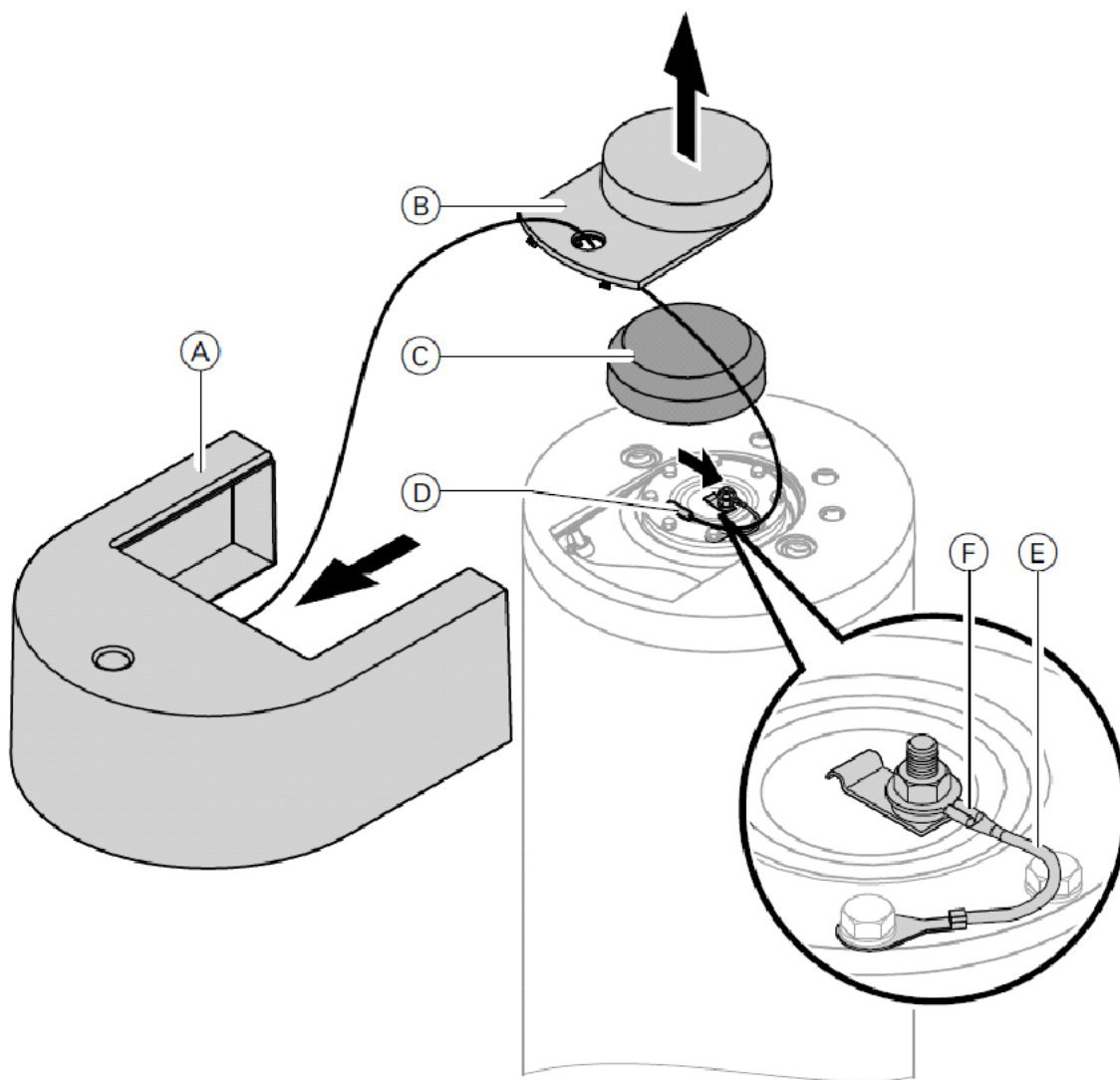
Tabela 3. Wyniki przeglądu pompy ciepła wraz z instalacjami towarzyszącymi

Urządzenie lub instalacja	Wynik przeglądu
Pompa ciepła 8,5 kW	
sprężarka	sprężarka pracuje cicho i równomiernie
instalacja sprężarki z czynnikiem R407C	obwody sprężarki są szczelne
Instalacja dolnego źródła	
dolne źródło wykonane jest z rur PE 32 x 2,9 o 6 obwodach po 100 m	na trzech obwodach występuje mocne oszronienie przy kolektorze
	kontrola i odczyt przepływu roztworu glikolu na rotametrach wskazał obieg 1 = 0,95 l/s obieg 2 = 0,95 l/s obieg 3 = 0,95 l/s obieg 4 = 0,25 l/s obieg 5 = 0,25 l/s obieg 6 = 0,25 l/s
Instalacja ciepłej wody użytkowej	
zasobnik ciepłej wody użytkowej emaliowany 300 dm ³	kontrola anody magnezowej natężenie prądu - 0,1 mA średnica - 10 mm
	z zaworu bezpieczeństwa kapie woda, gdy wymiennik nagrzej się do temperatury 35°C
	po kontroli ciśnienia w naczyniu przeponowym po stronie poduszki gazowej stwierdzono ciśnienie 0,1 bar i szczelność zaworu poduszki gazowej
Instalacja centralnego ogrzewania	
instalacja podłogowa wykonana z rur PE-X	podczas nagrzewania instalacji centralnego ogrzewania wzrasta nadmiernie ciśnienie i zaczyna kapać woda z zaworu bezpieczeństwa
	po kontroli stwierdzono brak ciśnienia w naczyniu przeponowym oraz wypływ wody z zaworu poduszki gazowej
	pompa ustawiona na maksymalną moc
	obiegi nie uzyskują odpowiedniej temperatury
	przepływ jest mocno stłumiony, nie można zwiększyć przepływu w 3 obiegach

Tabela 4. Zestawienie kosztów jednostkowych i pracochłonności czynności serwisowych

Lp.	Czynność serwisowa	Liczba godzin [r-g]	Koszt jednostkowy [zł]
1	Przegląd pompy ciepła	0,5	100
2	Przegląd jednej instalacji	0,5	
3	Kontrola anody magnezowej	0,25	
4	Pomiar ciśnienia w naczyniu przeponowym	0,5	
5	Uzupełnienie gazu w naczyniu przeponowym	0,5	
6	Uzupełnianie czynnika R407C	3	
7	Uzupełnienie roztworu glikolu w dolnym źródle	0,5	
8	Uzupełnienie wody w instalacji centralnego ogrzewania	0,25	
9	Regulacja przepływów w instalacji centralnego ogrzewania	1	
10	Regulacja przepływu w jednym obwodzie instalacji dolnego źródła	0,25	
11	Regulacja mocy pompy	0,5	
12	Wymiana zasobnika c.w.u.	3	
13	Wymiana anody magnezowej	0,5	
14	Wymiana naczynia przeponowego z regulacją ciśnienia	1	
15	Wymiana sprężarki	4	
16	Odpowietrzanie pompy	0,25	
17	Odpowietrzanie dolnego źródła	0,5	
18	Odpowietrzanie instalacji centralnego ogrzewania	1	
19	Czyszczenie filtra	0,5	
20	Czyszczenie zasobnika c.w.u.	2	
21	Czyszczenie pompy ciepła	0,25	

Instrukcja kontroli anody magnezowej (fragment)

Rysunek 1. Schemat ze szczegółem podłączenia anody magnezowej w wymienniku ciepła
(A, B, C - elementy osłony, D - czujnik temperatury, E - przewód masowy, F - zacisk anody magnezowej)

Kontrola anody

1. Zdjąć osłonę przewodów łączących A.
2. Zdemontować pokrywę B i izolację kołnierza C.
3. Zdjąć czujnik temperatury D.
4. Wyciągnąć przewód masowy E z zacisku F.
5. Podłączyć szeregowo urządzenie pomiarowe między przewodem masowym E a zaciskiem F.
6. Odczytać wynik pomiaru.

Parametry anody magnezowej

- wartość natężenia prądu $> 0,3$ mA: anoda jest sprawna.
- wartość natężenia prądu $< 0,3$ mA: anodę należy poddać kontroli wzrokowej. Sprawdzić anodę magnezową. W przypadku stwierdzenia zużycia anody do średnicy 15 mm, zaleca się wymianę anody magnezowej.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Ocenić będą 4 rezultaty:

- stan elementów instalacji w czasie przeglądu i konieczne czynności serwisowe – tabela 5.,
- regulacje w obiegach instalacji dolnego źródła – tabela 6.,
- zestawienie kosztów robocizny za czynności serwisowe – tabela 7.,
- określenie pierwszeństwa czynności podczas kontroli anody magnezowej – tabela 8.

Tabela 5. Stan elementów instalacji w czasie przeglądu i konieczne czynności serwisowe

Lp.	Rodzaj instalacji	Element instalacji	Stan elementu w czasie przeglądu	Czynności serwisowe do wykonania
1	2	3	4	5
1	instalacja c.w.u.	anoda magnezowa	natężenie prądu: .....mA średnica: .....mm	.....
2	instalacja c.o.	naczynie przeponowe	ciśnienie poduszki gazowej: .....bar	.....
3	instalacja c.w.u.	naczynie przeponowe	ciśnienie poduszki gazowej: .....bar, zawór poduszki gazowej (szczelny/nieszczelny):	.....
4	instalacja c.o.	ogrzewanie podłogowe	po odpowietrzeniu instalacji mocno tłumiony przepływ, możliwość zwiększenia przepływu (tak/nie):	.....

Tabela 6. Regulacje w obiegach instalacji dolnego źródła

Lp.	Obieg instalacji dolnego źródła	Wymagany przepływ roztworu glikolu [l/s]	Rzeczywisty przepływ roztworu glikolu w czasie przeglądu [l/s]	Czy wymagana jest regulacja (wpisz TAK lub NIE)
1	2	3	4	5
1	obieg 1	.....	.....	.....
2	obieg 2	.....	.....	.....
3	obieg 3	.....	.....	.....
4	obieg 4	.....	.....	.....
5	obieg 5	.....	.....	.....
6	obieg 6	.....	.....	.....

Tabela 7. Zestawienie kosztów robocizny za czynności serwisowe

Lp.	Czynności serwisowe	Liczba czynności	Suma liczby roboczogodzin	Wartość [zł]
1	2	3	4	5
1	przeгляд pompy ciepła	.....	.....	.....
2	przeгляд instalacji c.o. i c.w.u.	.....	.....	.....
3	kontrola anody magnezowej	.....	.....	.....
4	kontrola ciśnienia w naczyniu przeponowym	.....	.....	.....
5	uzupełnienie gazu w naczyniu przeponowym	.....	.....	.....
6	uzupełnienie wody w instalacji c.o.	.....	.....	.....
7	regulacja przepływów w instalacji dolnego źródła	.....	.....	.....
8	wymiana anody magnezowej	.....	.....	.....
9	wymiana naczynia przeponowego z regulacją ciśnienia	.....	.....	.....
10	odpowietrzanie instalacji centralnego ogrzewania	.....	.....	.....
11	czyszczenie filtra	.....	.....	.....

Tabela 8. Określenie pierwszeństwa czynności podczas kontroli anody magnezowej

Lp.	Czynności	Pierwszeństwo czynności (wpisz A lub B)
1	2	3
1	A. demontaż pokrywy B. demontaż czujnika temperatury	
2	A. demontaż izolacji kołnierza B. demontaż osłony przewodów łączących	
3	A. pomiar natężenia prądu B. pomiar średnicy anody	
4	A. demontaż czujnika temperatury B. podłączenie szeregowo miernika między zacisk anody magnezowej, a przewód masowy	
5	A. wykręcenie anody magnezowej B. pomiar natężenia prądu	
6	A. kontrola wzrokowa anody magnezowej B. wykręcenie anody magnezowej	

BRUDNOPIS
(miejsce niepodlegające ocenie)

